

38. Sympozjum Speleologiczne

Sprawozdanie

W dniach 7-10 października 2004 r. odbyło się w Zakopanem 38. Sympozjum Speleologiczne. Głównym organizatorem była Sekcja Speleologiczna Polskiego Towarzystwa Przyrodników im. Kopernika, a współorganizatorami Instytut Geologii UAM (Poznań), Instytut Nauk Geologicznych UJ (Kraków), Katedra Geomorfologii UŚ (Sosnowiec), Katedra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych UW, Slovenské múzeum ochrany prírody a jaskyniarstva, Správa slovenských jaskýň i Tatrzanski Park Narodowy. Było to czwarte sympozjum współorganizowane z partnerami słowackimi, a pierwsze sympozjum trwające cztery dni.. Sympozjum było poświęcone głównie zagadnieniom jaskiń i krasu Tatr, a zwłaszcza problematyce krasu wywołanego głęboką, geotermalną cyrkulacją na północnym skłonie Tatr a także współczesnym płytkim przepływom krasowym poprzecznym do przebiegu głównych tatrzańskich dolin. W sympozjum wzięło udział ponad 70 osób reprezentujących zarówno środowisko naukowe (geologów, geografów i biologów) jak i eksploratorów i grotolazów z całego kraju. Opublikowane zostały materiały sympozjalne liczące 77 stron (streszczenia referatów i przewodnik sesji terenowych).

Odbyły się jedna, całodzienna sesja referatowa zorganizowana w trzecim dniu sympozjum. W jej trakcie wygłoszono 26 referatów. Sesje tradycyjnie poświęcone były szeroko pojętej tematyce krasowej i speleologicznej. Szczególny nacisk był położony na badania jaskiń i zjawisk krasowych Tatr. Wiele uwagi poświęcono genezie jaskiń, zarówno tych pochodzących z ascenzyjnej cyrkulacji wód ciepłych (jaskinie Doliny ku Dziurze, Jaskinia Bielska) jak i pionowo rozwiniętych jaskiń Czerwonych Wierchów. Dyskutowano problemy związane ze współczesną cyrkulacją krasową. Szczególnie interesująca była wymiana doświadczeń i poglądów z uczestnikami słowackimi na temat możliwości przepływów krasowych z południa ku północy pod główną granią Tatr. Istnienie takich przepływów tłumaczyłoby dobrze bilans hydrologiczny zlewni Bystrej.

W pierwszym dniu sympozjum odbyła się pierwsza sesja terenowa. Głównym jej celem była demonstracja ponorów w rejonie Hali Gąsienicowej, wykonanie barwień w tych ponorach i zapoznanie uczestników z geologicznymi uwarunkowaniami przepływów z Hali Gąsienicowej do Doliny Bystrej. Druga sesja terenowa została zorganizowana w drugim dniu sympozjum. Jej pierwsza część poświęcona była w całości problemowi jaskiń powstałych w warunkach cyrkulacji ascenzyjnej na skutek korozyjnej działalności ciepłych wód. Miejscem tej części sesji była Dolina ku Dziurze. Jej tematyką były wywierzyska i współczesne przepływy krasowe w zlewni Bystrej, a także Jaskinia Goryczkowa będąca dawnym, obecnie nieaktywnym wywierzyskiem (zapewne ekwiwalentem współczesnego wywierzyska Goryczkowego). Trzecia sesja terenowa odbyła się w ostatnim dniu sympozjum. Została zorganizowana w całości na Słowacji i w całości była poświęcona głębokiej cyrkulacji wód krasowych na północnym skłonie Tatr. Podczas tej sesji uczestnicy zapoznali się z nowymi koncepcjami dotyczącymi genezy Jaskini Bielskiej. Ponadto prezentowane były współczesne

wypływy wód głębokiego krążenia we wsi Rużbachy. (Drużbaki) i powstające tam trawertyny.

Sekretarz Sekcji Speleologicznej PTP

Michał Gradziński

dr Michał Gradziński